



KREFTFORENINGEN

Kunnskapsdepartementet (KD)
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Oslo, 18. november 2012

Deres ref.: 12/3854
Vår ref.: 12/00002-57
Saksbehandler: Kaja Lund Iversen og Inger
Merete Skarpaas

Høring om forslag til rammeplaner for lærerutdanningen trinn 8-13

Kreftforeningen er en landsdekkende frivillig organisasjon. Våre hovedmål er at flere skal unngå å få kreft, at flere skal overleve sin sykdom og at kreftrammede og deres pårørende skal få best mulig livskvalitet. Vi viser til høringsnotat datert 31. august og takker for muligheten til å komme med synspunkter til departementets forslag til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanningene for trinn 8-13.

Kreftforeningen har to konkrete innspill:

- Kunnskap om ungdoms helse, helsevaner og hva som påvirker dette må tilføyes i alle rammeplanene for lærerutdanningen trinn 8-13.
- Faget Mat og helse må inkluderes blant de praktiske og estetiske fagene i forslag til forskrift for 3-årige faglærerutdanninger.

Lærere trenger også kunnskap om helse hos barn og unge

Helse skapes der barn og unge tilbringer sin tid, og skolen er blant de viktigste fellesarenaene som kan bidra til å utjevne sosiale ulikheter i helse. For å lære, og for å fungere godt i skolehverdagen, trenger elevene både mat og bevegelse. Gode rammer for måltider i skolen, gratis skolefrukt og fysisk aktivitet er viktige faktorer for et godt læringsmiljø i en stadig lengre skoledag. Kvalitet i skolen handler med andre ord også om at elevene får en helsefremmende hverdag.

Skolens forpliktelser og ansvar for elevenes helse er forankret i opplæringsloven og i en rekke andre dokumenter¹, men dette følges ikke opp i den praktiske skolehverdagen. Men organiseringen av skoledagen og lærernes kompetanse får konsekvenser for elevenes helse. Det er viktig å sikre at alle lærere har et minimum av kunnskap om hva som fremmer god helse hos barn og unge. Slik kompetanse hos lærere er nødvendig for at skolens ansvar når det gjelder elevenes helse, og fysisk og psykososialt miljø, blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

1

Opplæringsloven, Folkehelseloven, som trådte i kraft 1.1.2012, St.meld. 22 (2010-2011) Motivasjon, muligheter og mestring. Ungdomstrinnet (Ungdomsskolemeldingen), St.meld. 16 (2010-2011) Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011-2015), St.meld. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen, St.meld. 16 (2006-2007) ...og ingen stod igjen, St.meld. 20 (2006-2007) nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller, St.meld. 30 (2003-2004) Kultur for læring



Folkehelselovens grunnleggende prinsipp går ut på at alle sektorer må bidra til befolkningens helse ("Helse i alt vi gjør"). Skolens folkehelseansvar kan tydeliggjøres gjennom å styrke lærernes kunnskap om helsefremmende temaer. Erfaring og undersøkelser, både fra Norge og andre land, viser at det også vil gi bedre skoleprestasjoner og redusert konfliktnivå og frafall i skolen.

Å styrke lærernes klasseledelse for å fremme godt læringsmiljø er et viktig satsingsområde i Ungdomsskolemeldingen. God klasseledelse og kunnskap om hva som fremmer godt læringsmiljø, forutsetter også kunnskap om barn og unges helsevaner og hva som påvirker holdninger og atferd som har betydning for helsa, slik som kostvaner, fysisk aktivitet og tobaksbruk.

Konkret forslag:

Alle forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13 bør inkludere «helse», eksempelvis slik:

- Lærerne skal ha god kunnskap om unges helsevaner og hva som påvirker holdninger og atferd som har betydning for helsa. Lærere skal også ha god kunnskap om hvordan skoledagen kan tilrettelegges for å ivareta elevenes helse, herunder tobaksfrihet og gode rammer for måltider og fysisk aktivitet.

Mat og helse

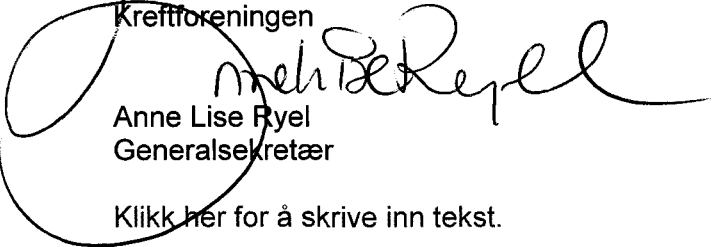
Vi står i dag overfor en overvektsepidemi og mange tusen mennesker får hvert år kroniske sykdommer (hjerte- og karsykdom, diabetes, kreft) som kunne vært unngått eller utsatt. For å forebygge overvekt og fremme god helse må gode vaner etableres tidlig i livet. Barn og unge må få kunnskaper og ferdigheter som gjør dem i stand til å ta vare på egen helse, deriblant hvordan de kan spise sunt og ha gode mat- og aktivitetsvaner. Denne kunnskapen er mer nødvendig enn noen gang.

Det er i dag stor mangel på faglig kvalifiserte grunnskolelærere til å undervise i mat og helse. I følge en kartlegging fra 2007², er det 35 prosent som underviser i heimkunnskap som har fordypning i faget. Det betyr at to tredjedeler av de som underviser i faget, mangler fordypning. Faget mat og helse tilhører, og har alltid tilhørt, gruppa praktiske og estetiske fag. Derfor må det inkluderes i rammeplanen for disse fagene.

Konkret forslag:

- Kreftforeningen mener faget mat og helse må inkluderes blant de praktiske og estetiske fagene i forslag til forskrift for 3-årige faglærerutdanninger.

Med vennlig hilsen
Kreftforeningen



Anne Lise Ryel
Generalsekretær

Klikk her for å skrive inn tekst.

² Kompetanse i grunnskolen, Lagerkvist 2007.